

Verantwoordelijkheid van NOS inzake correcte berichtgeving over corona-onderzoek

Op zaterdag 10 oktober 2020 kwam de NOS met het bericht : “Discussie over hydroxychloroquine krijgt nieuwe impuls”. Daarin maakt ze bekend dat een onderzoeksgroep onder leiding van de internist-infectiologen Jolanda Lammers en Paul Groeneveld van het Isala-ziekenhuis in Zwolle een onderzoek publiceerden naar de werkzaamheid van hydroxychloroquine(HCQ) in de klinische setting. Daarin kwam men tot de conclusie dat indien vroeg(op de eerste dag van opname) toegediend, HCQ werkzaam lijkt te zijn in de zin van vermindering van het aantal intensive-care-opnamen. In het artikel legde de redacteur gezondheidszorg, Rinke van den Brink, een link naar de zeer discutabele beweringen van de Limburgse huisarts Rob Elens over toediening van HCQ en het antibioticum azithromycine. In de eerste versie van het artikel dat om 06.25 u het licht zag stond dat het om een retrospectieve(terugkijkende), observationele studie ging. Dat levert geen bewijs, maar hooguit een aanwijzing op.

Tendentieus

De kop van het artikel en het oorspronkelijke bericht hadden de toon van het opnieuw willen aanzwengelen van de discussie over de werkzaamheid van HCQ. Internationaal hebben een groot aantal studies al plaats gevonden en zijn nog gaande. Daarin is duidelijk geworden dat HCQ geen zinvolle levert bij de pogingen corona-patiënten versneld te doen herstellen. Het problematische aan de studie van de Isala-groep is dat het om een retrospectieve, observationele studie gaat en niet om een double blind randomised controlled trial(RCT). Deze laatste

soort studie is de gouden standaard voor het aantonen of verwerpen van het effect van bepaalde therapieën. Retrospectieve, observationele studies leveren in het gunstigste geval een aanwijzing voor werkzaamheid op. Ze bevatten vaak op één of meerdere vlakken een bias(=vooroordeel). Daardoor kan de uitkomst sterk vertekend raken. Los van de retrospectieve, observationele studies moet het bewijs van werkzaamheid nog geleverd worden in een RCT.

Niet vermeld

De evidente beperkingen van het onderzoek kwamen in het oorspronkelijk artikel niet aan de orde. In een twitterbericht maakte ik de NOS duidelijk dat de berichtgeving in dat opzicht evidente manco's vertoonde. In de loop van 10 oktober paste Rinke van den Brink om 17.03u het artikel op meerdere plaatsen aan. Nu schrijft hij dat de twee infectiologen van het Isala-ziekenhuis benadrukken dat hun onderzoeksresultaten bevestigd moeten worden in een double blind RCT. Daarbij worden vergelijkbare patiënten blind verdeeld over een behandelgroep en één of meer controlegroepen. De opmerking dat artikel wel peer-reviewed is, op waarde beoordeeld door vakgenoten, maakt niet dat het onderzoek daardoor meer bewijskracht krijgt.

Beter moeten weten

De redacteur van de NOS, van den Brink, had zich moeten realiseren dat er een zeer heftige discussie plaats vindt over het HCQ-gebruik in het kader van de behandeling van corona-patiënten. Ook dient een redacteur gezondheidszorg te weten dat bepaalde typen van onderzoek geen hard bewijs zijn voor een therapie. Het positioneren van het artikel is bewust gebeurt gezien de kop "Discussie over hydrochloroquine krijgt nieuwe impuls." Naderhand is het artikel van nuancering voorzien door de vermelding van de noodzaak van blinde RCT's. Hierdoor krijgt het artikel een heel andere inhoud. De kop van

het artikel dekt dan helaas niet meer de lading.

Wat wel weer jammer is dat er alleen een tijdstip van mutatie vermeld staat en niet wat er gemuteerd is. Kwaliteitsmedia, zoals bijv. het NRC-Handelsblad, geven bij mutaties onder het artikel aan wat er veranderd is waar in het artikel, naast de tijd- en datumvermelding.

NOS

De Nederlandse Omroep Stichting is een in de mediawet vastgelegde publieke omroep. Daarbij is het brengen van nieuws in daarvoor bestemde rubrieken één van de publieke taken. In dat kader dient de NOS zich te realiseren dat ze een verantwoordelijkheid heeft in het publieke debat over belangrijke zaken als bijv. de corona-pandemie. **Suggestieve berichtgeving hoort daar niet in thuis.**

Het is bij lezing van de aangepaste versie van het artikel duidelijk dat NOS-redacteur Rinke van den Brink de noodzakelijk nuancering in tweede instantie aanbracht. Helaas zonder de kop van het artikel aan te passen.

W.J. Jongejan, 12 oktober 2020

Afbeelding van thedarknut via Pixabay